

Uchwała nr 68/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 19 lipca 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr III/29/2024 Rady Miasta Sandomierza z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Agnieszka Zarębska (sprawozdawca)

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) po zbadaniu w dniu 19 lipca 2024 r. uchwały nr III/29/2024 Rady Miasta Sandomierza z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

stwierdza nieważność ww. uchwały z powodu naruszenia art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702) w związku z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała nr III/29/2024 Rady Miasta Sandomierza z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków przesłana została do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego w dniu 5 lipca 2024 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 19 lipca 2024 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art.18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu nie wzięli udziału przedstawiciele Gminy Sandomierz.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Przedmiotowa uchwała nr III/29/2024 określa zasady i tryb udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się na terenie Miasta Sandomierza, wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

W §2 ust. 1 uchwały określono zakres podmiotowy dotacji, wskazując, że dotacja może być udzielona osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym posiadającym tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, które finansują prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.

Ponadto w §9 badanej uchwały postanowiono, cyt:

„§9 Na każdym etapie udzielenia dotacji Gmina Sandomierz ma prawo badać udzieloną pomoc pod kątem wystąpienia pomocy publicznej.

2. W przypadku dofinansowania stanowiącego pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, pomoc taka może być udzielana jako:

1) pomoc de minimis na warunkach określonych w szczególności w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn.zm.);

2) pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1 z późn. zm.), zgodnie z warunkami, o których mowa w art. 53 tego rozporządzenia,

3. Gmina Sandomierz dokonuje oceny warunków dopuszczalności pomocy publicznej oraz odpowiada za wykonywanie innych zadań podmiotów udzielających pomocy, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 oraz z 2022 r. poz. 807), w szczególności zobowiązana jest do odbierania od podmiotów ubiegających się o udzielenie pomocy de minimis:

1) wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie i w rybołówstwie, jakie otrzymały w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie oraz

2) informacji określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. poz. 311, z 2013 r. poz. 276 oraz z 2014 r. poz. 1543)."

Z powyższych zapisów wynika, że w kręgu adresatów uchwały są również podmioty prowadzące działalność gospodarczą, a udzielenie dotacji tym podmiotom stanowić będzie pomoc, o której mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Ich udzielenie powinno więc uwzględniać warunki dopuszczalności tej pomocy określone w przepisach prawa Unii Europejskiej, a w szczególności przepisach stosownych rozporządzeń Komisji (UE).

W ocenie Kolegium izby w odniesieniu do badanej uchwały należało zatem spełnić wymogi proceduralne określone w art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zgodnie z którymi projekt programu pomocowego (w tym przypadku projekt uchwały) przewidujący udzielanie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Zastrzeżenia te organy jednostek samorządu terytorialnego powinny uwzględniać podejmując uchwałę dotyczącą udzielenia pomocy de minimis.

W piśmie znak: PSZ.0004.1.2024.AWO z dnia 12 lipca 2024 r., które wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 15 lipca 2024 r. Burmistrz Sandomierza poinformował, że projekt przedmiotowej uchwały Rady Miasta Sandomierza nie został zgłoszony Prezesowi UOKiK zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 7 ust. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Wynika to z faktu, iż w ramach naboru do Rządowego Programu Odbudowy Zabytków został przez Gminę Sandomierz złożony wniosek na rzecz podmiotu nie prowadzącego działalności gospodarczej, zatem w konsekwencji udzielenia przez Gminę Sandomierz dotacji ww. podmiotowi nie będzie występować pomoc publiczna.

Kolegium Izby zauważa jednak, że przedmiotowa uchwała nr III/29/2024 podjęta na podstawie upoważnienia ustawowego określonego w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami spełnia kryteria aktu prawa miejscowego obowiązującego na terenie Gminy Sandomierz, jest bowiem co do zasady normą prawną skierowaną do nieograniczonego kręgu adresatów i wpływającą na uprawnienia tych podmiotów, a wyżej przywołane zapisy § 9 uchwały potwierdzają, że Rada Miasta Sandomierza nie wyklucza udzielenia na zasadach w niej określonych pomocy de minimis oraz pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

W związku z zapisami § 9 uchwały przedłożenie projektu uchwały przewidującego udzielenie pomocy de minimis Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest jednym z elementów procedury podejmowania uchwały, a zaniechanie tej czynności stanowi, w ocenie Kolegium, istotne naruszenie art. 7 ust. 3 ww. ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej skutkujące koniecznością orzeczenia nieważności danego aktu w całości.

Niezależnie od wyżej wskazanej zasadniczej przesłanki stwierdzenia nieważności badanej uchwały, Kolegium zauważa, że w wyżej cytowanym § 9 ust. 2 pkt 1 badanej uchwały postanowiono, że pomoc może być udzielana jako pomoc de minimis na warunkach określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.), który to akt prawny utracił moc z dniem 31 grudnia 2023 r. Obecnie obowiązującym rozporządzeniem regulującym udzielenie pomocy de minimis, które zastąpiło rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 jest rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023).

W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka